

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/133/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419204292
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2021:4419204292.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. U., I. XX/XX, toho času: Centrum pre deti a rodiny Bratislava-Učiteľská, Bratislava, Učiteľská 42, zastúpené opatrovníkom M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. U. XX, V. U., toho času K. - O., F. J. M. 4, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: M. A. M., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.-A., A. XXX/XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Nové Zámky, F. Kapisztóryho 1, vo veci obmedzenia výkonu rodičovských práv a nariadenia ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e u maloletého dieťaťa: L. A., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Bratislava - Učiteľská, Bratislava, Učiteľská 42, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

II. Otec je p o v i n ť y prispievať na výživu maloletého dieťaťa: L. A., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Bratislava - Učiteľská, Bratislava, Učiteľská 42, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Partner alebohej matky mal. dieťaťa Q. J. sa návrhom doručeným súdu dňa 26.08.2019 domáhal zverenia mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pred otvorením pojednávania dňa 30.06.2020 navrhovateľ zobral návrh späť a žiadal konanie zastaviť, pretože nemal vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. dieťa.

2. Podaním zo dňa 21.02.2020 ÚPSVaR Nové Zámky doručil súdu návrh na obmedzenie výkonu rodičovských práv podľa § 38 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine a ustanovenie mal. dieťaťu opatrovníka podľa § 60 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že v časti nariadenia výchovného opatrenia zobral návrh späť a žiadal rozhodnúť o nariadení ústavnej starostlivosti vo vzťahu k mal. dieťaťu.

2.1 Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 16P/133/2019-181 zo dňa 30.06.2020 súd rozhodol tak, že:

I. Súd n a r i a d ť u j e u maloletého dieťaťa: L. A., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Bratislava - Učiteľská, Bratislava, Učiteľská 42, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

II. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa: L. A., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Bratislava - Učiteľská, Bratislava, Učiteľská 42, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Súd o b m e d z u j e výkon rodičovských práv a povinností otcovi maloletého dieťaťa: L. A., nar. XX.XX.XXXX, M. A., nar. XX.XX.XXXXX, bytom C.-A., A. XXX/XX tak, že nie je oprávnený zastupovať maloleté dieťa v bežných veciach a v podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, zdravotníckymi zariadeniami a inými orgánmi od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd u s t a n o v u j e maloletému dieťaťu: L. A., nar. XX.XX.XXXX opatrovníka v osobe M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.-V. G. Z., T. K. XX, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať v bežných veciach a v podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, zdravotníckymi zariadeniami a inými orgánmi od právoplatnosti rozsudku.

V. Súd konanie o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti z a s t a v u j e.

VI. Súd konanie vo veci nariadenia výchovného opatrenia z a s t a v u j e.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

2.2 Proti tomuto rozsudku s výnimkou jeho výrokov V. a VI. podal včas odvolanie otec, poukazujúc na odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, g/ a h/ CSP. Žiadal, aby mal. L. A., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do jeho starostlivosti, pričom vývoj ich spolunažívania bude monitorovaný nezávislým posudzovateľom a aktuálny stav bude riešený podľa pokynov skutočného odborníka na danú problematiku, ktorého zabezpečí a jeho renomé bude nespochybniteľné. Zaväzuje sa vytvoriť materiálne podmienky, ktoré sa stanú základňou riešenia psychických problémov a vzdelávania maloletej. V súčinnosti s potrebami psychoterapeutickej pomoci je ochotný podstúpiť psychologické šetrenie, ktoré bude nápomocné pri riešení celého problému. Jeho cieľom je široká socializácia dcéry. Vo veci zatiaľ nebol podaný znalecký posudok a takisto ani neboli skúmané podmienky otca pre výkon starostlivosti o dcéru. Napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené a tým je aj nepreskúmateľné. V konaní nedokázal zaujať stanovisko, pretože nebol oboznámený s podkladmi v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu. Zhodnotenie charakteru otca spočíva iba na konfabulácii, pričom neexistuje ani jedno svedectvo, ktoré by podporilo tvrdenie o narúšaní sociálnych vzťahov v danom období, čo bolo hlavnou argumentačnou základninou odmietnutia styku s dcérou, a preto otec nemohol žiadnym spôsobom prispieť k stavu svedčiacom o dlhodobom pôsobení na psychiku maloletej takýmto spôsobom. Žiadal o zverenie dcéry do svojej starostlivosti, pričom poskytne všemožnú podporu a záštitu, aby zmena k lepšiemu nezostala iba na papieri. V prípade zamietnutia jeho odvolania podá trestné oznámenie kvôli falšovaniu dokazovania. Poskytnutie pomoci pri vzdelávaní, aktívnu a každodennú starostlivosť o uspokojovanie potrieb dcéry bude len to najmenšie. Po smrti matky maloletej nebol zámerne upovedomený o zmene, aby mohol byť utvorený vhodný argument. Údaj o rozsiahlom šetrení ohľadne otca sa nezakladá na pravde, pretože niekoľkoročná rehabilitácia po úraze v roku 2015 obmedzila pohybové schopnosti a znemožnila fyzickú aktivitu otca, a tak jeho pobyt mimo trvalého bydliska bol vylúčený. Po úraze nebol schopný riešiť ani vlastné existenčné problémy a v tom čase naňho matka podala trestné oznámenie kvôli zanedbaniu povinnej výživy. Žiadal, aby súd v žiadnom prípade neobmedzil jeho rodičovské práva, pretože takýto postup by iba konzervoval aktuálny stav a nič by sa nevyriešilo. Tvrdenia súdu o nezáujme otca sa nezakladajú na pravde, v roku 2011 otec požiadal o styk s dcérou formou predbežného opatrenia, avšak jeho návrh v tomto smere bol zamietnutý. Navrhuje zaistenie kontaktu s dcérou s tým, že je ochotný zabezpečiť jej materiálnu existenciu v plnom rozsahu, pretože je vlastník nehnuteľnosti a pohľadávky vysokej sumy. Disponuje predpokladmi pre zásadný vklad na riešenie danej situácie. Žiaden finančný limit na realizáciu zvratu mu nestojí v ceste. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia založené na tvrdení o nezáujme otca stojí na hlinených nohách, pretože súd zakázal kontakt s dcérou a tak poskytovanie starostlivosti bolo nerealizovateľné. Stojí za úvahou, prečo bol otec označený ako sociálne nespôsobilý a obdobná charakteristika sa uvádza i v súčasnom náleze dcéry. Kto potom nesie zodpovednosť za aktuálny stav, keď otec žiadnym spôsobom nemohol zasahovať do výchovy a či pôvodné označenie skôr nepatrilo niekomu inému. V roku 2009 žiadal o striedavú a nie

o osobnú starostlivosť ako uvádza súd. Znalecký posudok o jeho vzťahu s dcérou bol vyhotovený až po dvojročnej odluke, a preto je hrubo skreslený. Až 17.07.2020 bol oboznámený s úmrtím A. M..

2.3 Odvolací súd rozsudkom č. k. 5Cop/40/2020-226 zo dňa 10.02.2021 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. potvrdil a vo výrokoch I., II. a VII. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní je potrebné akceptujúc vek mal. dieťaťa ho vypočuť, aby sa vyjadrilo k tomu, u koho chce bývať v budúcnosti, resp. či chce naďalej zotrvať v CDR. Otec mal. dieťaťa bol iba obmedzený a nie úplne pozbavený v oblasti výkonu svojich rodičovských práv a povinností, čo znamená, že v prípade pozitívneho stanoviska mal. dieťaťa ohľadne výchovného prostredia otca, bude súd povinný zaoberať sa tým, či otec z hľadiska bytového a aj finančného je schopný zabezpečiť na primeranej kvalitatívnej úrovni výchovné prostredie pre svoju dcéru. Za predpokladu rapidnej zmeny správania sa otca k dieťaťu v pozitívnom smere, môže súd prvej inštancie z úradnej povinnosti (ex offa) obmedzenie zrušiť. Náležité zistenie majetkových a zárobkových pomerov otca bude potrebné realizovať v prípade opätovného rozhodovania o nariadení ústavnej výchovy ako aj v prípade rozhodovania o náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Súd pojednával v neprítomnosti otca podľa § 31 CMP, ktorý mal doručenie predvolania vykázané podľa § 111 ods. 3 CSP.

4. Súd vykonal doplňujúce dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením ďalších listinných dôkazov v zmysle záverov odvolacieho súdu, a zistil tento skutkový a právny stav:

4.1 CDR Bratislava v správe zo dňa 17.03.2021, doručenej súdu mailovou správou oznámilo súdu, že mal. dieťa je v kontakte s bývalým partnerom matky, pánom M., ktorý sa o dieťa zaujíma. Dieťa má s ním aj s jeho rodinou pekný vzťah, čo má naň aj pozitívny terapeutický efekt, pretože u neho vyvoláva rodina pána M. dojem, že nezostalo na svete úplne samé a niekomu na ňom záleží. Zo vzťahu pána M. a matky mal. dieťaťa pochádza aj jeho mladší nevlastný brat. Dieťa trávilo v rodine pána M. celé letné i zimné prázdniny 2020. Pán M. berie dieťa do Trenčína na zubné vyšetrenia k stomatológovi, čo býva takmer vždy spojené i s víkendovým pobytom u nich v rodine a rodine starej mamy. Pán M. má aktuálne novú vlastnú rodinu, a aj napriek tomu on a jeho partnerka sú dieťaťu nápomocní a majú ho radi. S prípadným zverením dieťaťa do starostlivosti sú základným problémom priestorové možnosti bytu, ktorý je menší a v súčasnosti v ňom žije pán M. s manželkou a troja malými deťmi.

Mal. L. najviac komunikuje so starším bratom M., ktorý je plnoletý a žije s priateľkou v O.. V súčasnosti je pre ňu jedinou osobou, s ktorou by si vedela jej prípadné zverenie do osobnej starostlivosti. V roku 2020 sa jej podarilo prvýkrát skontaktovať s biologickým otcom pánom A., po ktorom začala aktívne pátrať po smrti matky. K otcovi sa dopátrala s využitím sociálnych sietí, na ktorých kontaktovala kamarátov a známych jej otca, ktorí jej následne poskytli kontakt na biologického otca. Pre L. to bolo emocionálne náročné, nakoľko po prvom telefonickom rozhovore s otcom dostala odpovede na viacero nezodpovedaných otázok z minulosti. Viacero odpovedí sa podľa jej slov nezhodovalo s vyjadreniami matky. S otcom si volajú minimálne raz mesačne. Telefonáty iniciuje L. vtedy, keď si nájde na to čas a má náladu. Tak sa dohodli s otcom. O otcovi vie, že žije v C. a pracuje. Nevie však, akou prácou sa živí. Otec jej sľúbil, že hneď ako to pandemická situácia dovolí, ju chce prísť navštíviť. Spoločné stretnutie zatiaľ nikdy nebolo realizované. L. dokonca „naživo“ otca nikdy nevidela. L. sa tomuto stretnutiu nebráni, avšak k vyjadreniam otca pristupuje s opatrnosťou. Treba konštatovať, že len čas ukáže, nakoľko dokáže pán A. naplniť sľuby a predstavy, ktoré do neho dieťa vkladá.

4.2 Z mailovej správy zo dňa 18.03.2021, ktorú vypracovala vychovávateľka pani G. dňa 14.03.2021 mal súd preukázané, že L. má nadpriemerné IQ, je veľmi talentovaná, pekne kreslí a v budúcnosti by sa chcela umením aj živiť. Navštevuje 9. ročník na ZŠ Biskupickej, kde má veľmi dobré školské výsledky, vie veľmi dobre anglicky, dokonca číta knihy v angličtine. Problémy mala s nemeckým jazykom, nakoľko sa ho neučila. Rešpektuje vychovávateľa ako autoritu, veľmi pomaly si pripútava ľudí k telu. Keď ju niečo trápi, nevyhľadáva spoločnosť. Má dobrý vzťah ku svojmu bratovi M. K. a pánovi Q. J.. Počas letných prázdnin v roku 2020 sa nakontaktovala i na rodinu pána M. - otčím, kde strávila i letné prázdniny od 12.07. do 31.08. Na čas strávený v rodine pána M. spomína veľmi pozitívne. Dieťa bolo v rodine pána M. i od 18.12.2020 do 27.01.2021. Dieťa nevie odhadnúť, aká budúcnosť ho čaká, lebo všetko bude záležať od toho, na akú strednú školu v septembri nastúpi. O jej budúcnosti sa pán M. s Z. vyjadrujú zdržanlivo, pretože bývajú v malom domčeku a L. si uvedomuje, že zatiaľ je všetko také, aké má byť. Nateraz jej stačí vedomie, že nie je sama a v budúcnosti sa ukáže, ktorou cestou sa má uberať. Vie

si udržať v izbe poriadok a po návrate z prázdnin sa začala obliekať aj do farebných vecí, dokonca si obliekla aj sukňu, čo bolo pred tým nemysliteľné. Začiatkom septembra 2020 sa nakontaktovala na otca, ktorý ma ňu zlý vplyv, nakoľko sa stále vracia do minulosti a hovorí o tom, čo mohol urobiť pre ňu a pre jej matku. Dieťa reagovalo plačom, bálo sa, že sa zblázni a začalo pochybovať o svojom talente. Uvádza, že si nezaslúži, aby ju mal niekto rád, že je len na príťaž. Dieťa sa bálo, že pôjde naspäť na psychiatriu, kde mu nasadia lieky. Vychovávateľka sa rozprávala s dieťaťom a tento incident sa stal 04.10.2020 a zostala s ním aj po skončení zmeny a informovala o psychickom stave vedenie CDR. Dieťa má podané prihlášky na 3 stredné školy. Dieťa potrebuje odbornú psychologickú, psychiatrickú a terapeutickú pomoc. 18.09.2020 absolvovalo psychiatrické vyšetrenie na Kramároch a psychiater hodnotil suicidálne riziko ako nízke bez potreby psychofarmák. Pravidelne chodí na terapie na Kramáre v intervale 1x za 2 týždne, najbližší termín 27.03.2021. Dieťa bolo potrebné naučiť praktickým zručnostiam, ako napr. zašit' si ponožku, navariť polievku, kúpiť lístok na MHD, zistiť podľa harmonogramu odchody vlakov, atď. Ak by dieťa vyrastalo v harmonickej rodine, bolo by schopné fungovať a malo by to naň veľmi dobrý psychický vplyv.

4.3 Kolízny opatrovník vykonal pohovor s mal. dieťaťom a v správe zo dňa 22.03.2021 uviedol, že mal. L. sa vyjadrila, že býva sama na izbe a vyhovuje jej to takto. Uviedla, že navštevuje deviaty ročník Základnej školy v Podunajských Biskupiciach. Z chémie mala trojku, ostatné známky mala jednotky a dvojky. V škole sa jej veľmi nepáči, ešteže majú dištančné vyučovanie a fungujú prostredníctvom internetu. Teší sa na strednú školu. Podala si prihlášky na štyri stredné školy, dve umelecké a polygrafickú v Bratislave a gymnázium v Trenčíne. Najradšej by bola, keby sa dostala na strednú školu na grafický desing na Mokrohájskej ulici v Bratislave. Ďalej mal. L. uviedla, že v mesiaci júl 2020 sa telefonicky skontaktovala s otcom. Našla ho cez jeho známeho. Prvýkrát sa rozprávali asi 5 hodín o minulosti. L. je na matku veľmi nahnevaná, nakoľko si myslí, že ju celý život o otcovi klamala. Od tej doby sú v telefonickom kontakte, ktoré iniciuje vždy L.. Naposledy si volali asi pred dvoma týždňami. Myslí si, že si rozumejú, majú podobné zmýšľanie. Podľa jej vyjadrenia sa otec s ňou chce stretnúť, čo sa však do dnešného dňa nezrealizovalo. L. otca ešte nevidela ani prostredníctvom sociálnych sietí. Dieťa sa vyjadrilo, že by k nemu zatiaľ nechcela ísť bývať, nepozná ho a chcela by ho najprv spoznať a rozprávať sa s ním osobne. Bývanie s otcom sa jej zdá veľmi skoré riešiť, nakoľko si to vôbec nevie predstaviť a vôbec ho nepozná. Ďalej uviedla, že navštevuje počas prázdnin pána M., ktorého volá M. alebo otec, takže je v kontakte i s bratom V. M.. Ako sa sama L. vyjadrila, pán M. nemá vytvorené bytové podmienky tak, aby mohla u nich bývať. V dvojizbovom byte býva pán M. s priateľkou a troja maloletými deťmi. Nemala by tam také súkromie ako má teraz v CDR. L. uviedla, že najradšej by bývala s bratom M. K., ktorý si v mesiaci január 2021 našiel podnájom s priateľkou V. M. pracuje v Alze ako predavač a možno jej pomôže nájsť na leto vo firme brigádu, priala by si, aby k nemu mohla na začiatok chodiť aspoň na krátkodobé pobyty ak to pandemická situácia dovolí. Maloletá L. si uvedomuje, že v súčasnej dobe, kým sa brat M. nezastabilizuje alebo sa nezačne s otcom osobne stretávať je asi najlepšie riešenie zostať v CDR. Z vyjadrenia pracovníkov CDR vyplýva, že L. potrebuje psychologickú, psychiatrickú a terapeutickú pomoc. Začiatkom septembra sa nakontaktovala na biologického otca, s ktorým je v telefonickom kontakte. Otec má na ňu zlý vplyv, nakoľko sa stále vracia do minulosti, hovorí jej čo všetko mohol urobiť pre jej mamu a pre ňu, tiež ako sa mohol o nich postarať. L. na to reagovala plačom, povedala, že sa bojí, že sa zblázni, pochybuje o sebe. Podľa vyjadrenia psychológa CDR k osobnému stretnutiu s jej biologickým otcom p. A., s ktorým sa do t.č. nikdy nevidela, neprišlo. L. s otcom komunikuje len krátko, aj to len telefonicky. Nevideli sa zatiaľ ani prostredníctvom rôznych mobilných aplikácií, ktoré možnosť videohovorov ponúkajú. Na otázku, prečo tak doteraz neurobili, podáva L. vysvetlenie, že keď s otcom telefonuje, používa pritom služobný telefón vychovávateľov, ktorý takéto funkcie neponúka. Toto tvrdenie neskôr vyvrátila p. vychovávateľka tým, že L. so svojím otcom komunikuje prostredníctvom jej vlastného smartfónu, s ktorým by sa videohovor dokázal uskutočniť. Kolízny opatrovník sa dňa 19.3.2021 telefonicky skontaktoval s pánom M., ktorý uviedol, že mal. L. k nim chodí na prázdninové pobyty. L. je u nich spokojná. Pomáha im v domácnosti, vzťahy v rodine s L. hodnotí pozitívne. Vyjadril sa, že nemá pre L. podmienky, aby mohol prevziať jej starostlivosť, nakoľko má malý dvojizbový byt a s priateľkou vychovávajú ešte tri maloleté deti. Telefonicky bol kontaktovaný aj brat mal. L. pán M. K., ktorý sa vyjadril, že od januára 2021 sa presťahoval do podnájmu s priateľkou. Bývajú v dvojizbovom byte na adrese J. M. 4, K. - O., kde by ani L. ani oni dvaja nemali žiadne súkromie. Vzhľadom aj na svoj vek nechce prevziať starostlivosť o L.. S L. sa o tomto všetkom rozprával, myslí si, že to L. pochopila. Sú v častom telefonickom kontakte. Vyjadril sa, že požiada CDR o to, aby L. mohla u nich tráviť aspoň krátkodobé pobyty.

4.4 Kolízny opatrovník dožiadal ÚPSVaR Košice v zmysle žiadosti súdu o vykonanie šetrenia u otca mal. dieťaťa na adrese C. - A., A. XXX/XX. Príslušný úrad vykonal šetrenie na uvedenej adrese dňa 19.5.2021. V čase šetrenia na ich prítomnosť pred domom nereagoval nikto, na dome sa nenachádzal zvonček. Na búchanie o plot, ktorý pôsobil ošarpane, taktiež nikto nereagoval. Pred vchodom do domu vo vnútornej časti stálo auto vo veľmi zlom stave, z ktorého vytŕčali rôzne staré veci. Boli oslovení susedia pána A., ktorí potvrdili, že na uvedenej adrese pán A. býva, avšak sa skrýva. Odmietli sa ďalej vyjadrovať, lebo ako uviedli nechcú mať nepríjemnosti. Do schránky na plote bolo vložené predvolanie na deň 20.5.2021 s telefónnym číslom úradu. Na predvolanie sa pán A. nedostavil, ani sa telefonicky neozval. Na základe uvedených skutočností vyplýva, že nebolo možné vykonať šetrenie pomerov u otca mal. L. A., pána M. A..

4.5 Lustráciou v sociálnej poisťovni na otca mal. dieťaťa súd zistil, že nie je vedený v evidencii sociálnej poisťovne ako zamestnanec.

4.6 CDR Bratislava v správe zo dňa 19.07.2021 opätovne poukázalo na schopnosti mal. dieťaťa ako aj na celú chronológiu odkedy je dieťa umiestnené v CDR. Od septembra 2021 dieťa nastupuje do 1. ročníka Strednej školy umeleckého priemyslu Josefa Vydru, odbor grafický dizajn. Dieťa si zabezpečilo brigádnickú prácu v cukrárni počas prázdnin. Dieťa veľmi veľa rozpráva o svojom bratovi M. K.. Cez letné prázdniny 2021 jej poskytuje aj týždenné prázdninové pobyty v jeho domácnosti. Biologického otca L. nikdy nevidela. Otec ju v ich zariadení nikdy nenavštívil a zariadenie nikdy nekontaktoval a neprejavil záujem o mal. dieťa.

4.7 Podľa Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, je životné minimum na nezaopatrené dieťa od 01.07.2021 vo výške 99,56 eur, výška výživného predstavuje sumu 29,87 eur.

5. Opatrovník mal. dieťaťa vo svojej výpovedi upresnil, že s mal. dieťaťom bol v kontakte nepretržite, aspoň v telefonickom a podľa možnosti i v osobnom, záviselo to od pandémie. O tom, že mal. dieťa pátra po otcovi a podarilo sa jej s ním nakontaktovať, sa dozvedel od známej ich mamy. Nebol tým nadšený, pretože bol presvedčený o tom, že otec bude rozprávať množstvo vecí z minulosti, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na mal. dieťa i vzhľadom na jeho vek, povahové vlastnosti a potrebu návštevy odborníkom. Raz mu zdvihol telefón, povedal, že je v práci, že mu zavolá a odvtedy mu nevolal. Otca naposledy videl asi keď mal 9 rokov. Vždy s ním boli problémy týkajúce sa plnenia si vyživovacej povinnosti. Pátrala po ňom i polícia. Mal. dieťa sa najprv vyjadrilo zdržanlivo o tom, že sa nakontaktovalo na biologického otca a hovorilo i to, že majú rovnaké názory. Postupom času si však dieťa uvedomilo, že sú to len sľuby a že nebude z toho nič. Otec mu sľuboval, že ho príde navštíviť, nikdy tak neurobil. Dieťa už prestalo mať záujem o otca, dokázalo vzniknutú situáciu odfiltrovať a už mu ani nedvíha telefón. Zažil to minulý týždeň, keď bolo dieťa u nich a volal mu otec. Mal. dieťa toho času už nechce chodiť ani do rodiny p. M., pretože mu boli čítané správy a podobne. Dohodol sa s CDR, že počas prázdnin stráví u nich dieťa asi trikrát týždňové pobyty. Prvý týždeň už absolvovali minulý týždeň bez problémov. On chodil do práce, dieťa na brigádu a trávili spolu čas večer. Dieťa im bolo aj nápomocné v domácnosti, pomáhalo, aj keď ho bolo potrebné zo začiatku vyzývať. Nebolo to spontánne. Povinnosti opatrovníka ho neobmedzujú, nemá s tým žiadne problémy. Po vykonanom dokazovaní s návrhom súhlasil a nemal voči nemu žiadne výhrady, pretože v podstate sa situácia nezmenila.

6. Navrhovateľ a kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní v záverečnej reči uviedol, že žiada rozhodnúť tak, ako bolo rozhodnuté i prvýkrát súdom prvej inštancie ohľadne výrokov I., II. a VII. Situácia sa nezmenila, otec si nevytvoril vhodné podmienky na starostlivosť o mal. dieťa, v podstate on neprejavuje záujem, rovnako neboli preukázané iné možnosti na zverenie dieťaťa.

7. Podľa § 54 odsek 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 odsek 3 nevedlo k náprave alebo d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

8. Podľa § 54 odsek 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Podľa § 62 odsek 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Podľa Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení je životné minimum na nezaopatrené dieťa od 1.7.2019 vo výške 95,96 eura, výška výživného predstavuje sumu 28,79 eura mesačne.

12. Podľa § 81 odsek 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

13. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na nariadenie ústavnej starostlivosti je dôvodný. Súd mal preukázané, že otec mal. dieťaťa si neplní rodičovské povinnosti vyplývajúce mu z § 28 Zákona o rodine, ako aj z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 7P/313/2008-273 zo dňa 28.09.2009 potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č. k. 9Cop/49/2009-323 zo dňa 27.05.2010. Otec mal. dieťaťa v zákonnej lehote podal odvolanie proti prvému rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol vyhlásený dňa 30.06.2020 a prevzal ho dňa 22.07.2020. V odôvodnení odvolania uvádzal, že jeho cieľom je široká socializácia dcéry, má záujem o starostlivosť o dcéru a poskytne všemožnú podporu a záštitu, aby zmena k lepšiemu nezostala iba na papieri. Otec dieťaťa i napriek týmto skutočnostiam sám nevyvinul žiadnu iniciatívu za účelom nadviazania kontaktu s mal. dieťaťom i napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že dieťa bolo nariadeným neodkladným opatrením dočasne umiestnené do CDR Bratislava. Z predložených doplňujúcich správ mal súd preukázané, že kontakt s biologickým otcom nadviazalo mal. dieťa cez priateľov otca. I napriek tomu, že otec sľuboval dieťaťu, že za ním príde do Bratislavy a skontaktuje sa s ním, neurobil tak od jesene 2020. Dieťa uvedenú situáciu zle zvládalo, tak ako to vyplýva i z vyjadrenia vychovávateľky, kedy dňa 04.10.2020 sa dieťa veľmi ťažko vysporadúvalo s vyjadreniami otca, ktorý sa neustále vracal do minulosti a u dieťaťa sa zhoršil psychický stav a musel s ním výraznejšie pracovať psychológ. Otec v podstate počas obdobia jedného roka nepodnikol žiadne kroky za účelom nadviazania osobného kontaktu s mal. dieťaťom a v neposlednom rade sa nezaujímal o mal. dieťa a nenadviazal kontakt s CDR. Je zarážajúce, že mal. dieťa sa pod dohľadom odborníkov s uvedenou situáciou vysporiadalo samé a postupom času prestalo mať záujem o kontakt s otcom, ktorého ešte osobne ani nestretlo. Povahové vlastnosti a správanie otca potvrdil vo svojej výpovedi i ustanovený opatrovník mal. dieťaťa, t. j. jeho brat. Otec mal. dieťaťa nespolupracoval ani z ÚPSVaR Košice, nenadviazal s ním kontakt i napriek tomu, že mu bolo do schránky vložené predvolanie na deň 20.05.2021 s telefónnym číslom úradu. Na predvolanie sa nedostavil ani sa telefonicky nezval. Na adrese trvalého pobytu otca pred vchodom do domu vo vnútornej časti stálo auto vo veľmi zlom stave, z ktorého vytrčali rôzne staré veci, plot pôsobil ošarpane a na dome sa zvonček nenachádzal. Oslovení susedia potvrdili, že na uvedenej adrese otec dieťaťa býva, avšak sa skrýva. Vykonaným šetrením mal súd preukázané, že otcim mal. dieťaťa pán M. nemá vytvorené vhodné bytové podmienky na starostlivosť o mal. dieťa, čo v podstate i mal. dieťa vo svojej výpovedi potvrdilo. Rovnako so zverením mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasil ani jeho brat, terajší opatrovník. Obe osoby majú s mal. dieťaťom vytvorený pozitívny vzťah, avšak nie je možné nikoho nútiť na zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, ak sa na to necíti, prípadne nemá vytvorené vhodné podmienky. Mal. dieťa počas pohovoru sa jednoznačne

vyjadrilo, že si uvedomuje, že v súčasnej dobe, kým sa brat M. nezastabilizuje alebo sa nezačne s otcom osobne stretávať, je asi najlepšie riešenie zostať v CDR. I napriek doplnenému dokazovaniu v intenciách odvolacieho súdu nebolo možné v čase rozhodovania súdu mal. dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Mal. dieťa sa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti, pretože jeho matka zomrela 12.09.2019, otec i napriek odvolaniu doteraz neprejavil žiadny reálny záujem o mal. dieťa tak, aby mohol naplniť všetky námietky uvádzané v odvolaní, i napriek tomu, že má vedomosť o situácii mal. dieťaťa minimálne od 22.07.2020, kedy si prevzal prvý rozsudok súdu prvej inštancie. Nepodnikol žiadne kroky k tomu, aby nadviazal osobný kontakt s mal. dieťaťom, aby sa informoval o mal. dieťati v CDR a v neposlednom rade ani nepreukázal, že by mal vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. dieťa, o ktorú prejavoval záujem. Nevyužil ani možnosť kontaktovať ÚPSVaR Košice za účelom poskytnutia pomoci, prípadne riešenia vzniknutej situácie. Z týchto dôvodov vo vzťahu k mal. dieťaťu, súd nariadil ústavnú starostlivosť, pretože boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti. Ústavná starostlivosť sa chápe ako krajné riešenie. Súd nariadil ústavnú starostlivosť, pretože výchova mal. dieťaťa je vážne ohrozená a narušená a dieťa nie je možné v čase rozhodovania súdu zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. U mal. dieťaťa po smrti matky sa začali prejavovať vážne psychické problémy, v dôsledku ktorých bolo dieťa hospitalizované na Pediatrickej klinike v Nových Zámkoch, pre suicídálne pokusy preložené do Psychiatrickej nemocnice do Kremnice a následne odovzdané do Centra pre deti a rodiny Bratislava-Učiteľská, pretože sa dieťa v konečnom dôsledku nemalo kam vrátiť a nechcelo sa vrátiť do prostredia v V. U., t. j. do podnájmu, kde bývalo s pánom Q. J.. Mal. dieťa potrebuje odbornú psychologickú, psychiatrickú a terapeutickú pomoc, ktorá mu je čiastočne zabezpečená i toho času v CDR s tým, že ak by sa našla osoba z rodinného prostredia, bolo by v záujme mal. dieťaťa, aby vyrastalo v harmonickej rodine, kde by mohlo fungovať a malo by to veľmi dobrý vplyv na jeho ďalší psychický vývoj. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia, súd vo vzťahu k mal. dieťaťu nariadil ústavnú starostlivosť, s ktorou mal. dieťa v podstate súhlasilo a samé uviedlo, že momentálne je asi najlepšie riešenie zostať v CDR. V neposlednom rade súd poukazuje na to, že dieťaťu je naďalej poskytovaná odborná pomoc a pravidelne navštevuje každé 2 týždne psychiatrické vyšetrenia na Kramároch bez potreby psychofarmák. Dieťa má v CDR vytvorené vhodné podmienky, býva samé na izbe, čo mu vyhovuje a v školskom roku 2021/2022 začne študovať na strednej škole v Bratislave.

Vzhľadom na citované ustanovenia Zákona o rodine, súd zaviazal otca na platenie výživného v minimálnej výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, čo v súčasnej dobe je suma 29,87 eur mesačne, od právoplatnosti rozsudku, na účet Centra pre deti a rodiny Bratislava-Učiteľská, kde je v súčasnej dobe maloleté dieťa umiestnené. Otec mal. dieťaťa na výzvy súdu, aby predložil potvrdenie o výške zárobku za posledných 12 mesiacov, prípadne potvrdenia o inom príjme, rozhodnutia o poberaní sociálnych, či iných dávok, ako aj o evidencii nezamestnaných, spolu s rozpisom mesačných výdavkov s bývaním a nákladov na zdravotnú starostlivosť, nijakým spôsobom nereagoval, i napriek tomu, že žiadosť zo dňa 11.03.2021 prevzal dňa 01.04.2021. I naďalej v sociálnej poisťovni nie je vedený ako zamestnanec. Z týchto dôvodov pri určení výživného súd postupoval podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sa jedná o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa a zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).